

Osnetek Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Center za razvoj podeželja Trg Vipava

Občina Vipava
Glavni trg 15
5271 Vipava

Številka:
Datum:

ZADEVA: OSNUTEK ODLOKA O USTANOVITVI JAVNEGA ZAVODA CENTER ZA RAZVOJ PODEŽELJA TRG VIPAVA

PRAVNA PODLAGA: 61. člen [Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/](#) (Uradni list RS, št. 94/2007-UPB2, 76/2008, 79/2009, 51/2010, 40/2012-ZUJF), 3. člen [Zakona o zavodih /ZZ/](#) (Uradni list RS, št. 12/1991, 8/1996, 36/2000-ZPZDC, 127/2006-ZJZP) in 16. člen Statuta občine Vipava (Uradni list RS, št. 42/2011)

PREDLAGATELJ: mag. Ivan Princes, župan

PRIPRAVALJAVCI: Občinska uprava Občine Vipava
Helena Kobač, višja svetovalka za pravne zadeve

Inštitut za lokalno samoupravo in javna naročila Maribor
doc. dr. Boštjan Brezovnik, univ. dipl. pravnik

OBRAZLOŽITEV:

1 Pravna podlaga

V skladu z določilom drugega odstavka 61. člena [Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/](#) (Uradni list RS, št. 94/2007-UPB2, 76/2008, 79/2009, 51/2010, 40/2012-ZUJF) občina zagotavlja opravljanje javnih služb z ustanavljanjem javnih zavodov.

1.1 Javni zavod

Statusna vprašanja zavodov ureja [Zakon o zavodih /ZZ/](#) (Uradni list RS, št. 12/1991, 8/1996, 36/2000-ZPZDC, 127/2006-ZJZP). Slednji je ustvaril poseben organizacijski model za izvajanje neprofitnih dejavnosti, in sicer tako za tiste, ki naj bi se opravljale v javnem sektorju - kot javne službe, kakor tudi za tiste, ki bi se opravljale v zasebnem sektorju - kot neprofitne. Za javni sektor je uveljavil obliko javnih zavodov, za zasebnega pa obliko zasebnih zavodov. Medtem ko lahko zasebne zavode ustanovijo domače in tuje fizične in pravne osebe, lahko javne zavode za opravljanje dejavnosti javnih služb oziroma tudi za opravljanje dejavnosti, ki niso opredeljene kot javne službe, se pa opravljanje dejavnosti zagotavlja na način in pod pogoji, ki veljajo za javno službo, ustanovijo država in občine oziroma druge z zakonom pooblašene pravne osebe ter samoupravna narodna skupnost, soustanovitelji javnega zavoda pa so lahko tudi druge pravne in fizične osebe. Zanimivo je, da ZZ ni postavil omejitve ustanoviteljskih deležev oseb zasebnega prava, kar pomeni, da lahko slednji dosežejo ustanoviteljski delež, s katerim obvladujejo poslovanje javnega zavoda in tako dejansko 'privatizirajo' izvajanje dejavnosti javne službe ter odločajo o porabi ustvarjenih presežkov. Z možnostjo soustanoviteljstva oseb zasebnega prava je Zakon o zavodih /ZZ/ dejansko dopustil možnost t.i. institucionalnega javno-zasebnega partnerstva, ob tem pa ni uredil razmerij med ustanovitelji, pač pa je to prepustil njim samim - v primeru, da je več ustanoviteljev javnega zavoda, se njihove medsebojne pravice, obveznosti in odgovornosti uredijo s pogodbo (9. člen ZZ).

S pravnega in premoženjskega vidika je za javne zavode značilno, da imajo lastnost pravne osebe, razen če ni z ustanovitvenim aktom drugače določeno. Zakon o zavodih /ZZ/ sicer dopušča tudi možnost ustanovitve t.i. *nesamostojnega zavoda* brez lastne pravne subjektivitete (4. člen ZZ), kar dejansko pomeni, da bi bil takšen zavod, v organizacijskem smislu sestavni del upravnih služb ustanovitelja.

1.1.1 Premoženje javnega zavoda

Upošteva veljavne predpise, je lastnik (stvarnega in finančnega) premoženja javnega zavoda ustanovitelj (država oziroma občina ter morebitne druge osebe zasebnega prava kot soustanoviteljice javnega zavoda). Država oziroma občina lahko namreč za opravljanje javnih služb in dejavnosti v javnem interesu organizirata državno oziroma občinsko premoženje v obliki javnih zavodov ali javnih gospodarskih zavodov (67. člen ZJF). Javni zavod tako ni lastnik premoženja, ne glede na to ali je premoženje ustvarjeno iz javnih sredstev ali iz prihodkov na trgu (edina izjema so volila in darila, ki jih prejme javni zavod), je pa javni zavod praviloma imetnik pravice upravljanja in razpolaganja s premoženjem. Od tod pa izhaja tudi splošna omejitev, po kateri javni zavod, katerega ustanovitelj je država oziroma občina, ne sme pridobivati kapitalskih naložb (67. člen ZJF). Svojevrstni paradoks k navedeni omejitvi pa je 'dovolilo' zavodu, da lahko v okviru svoje dejavnosti ustanovi drug zavod ali podjetje s soglasjem ustanovitelja (20. člen ZZ), s čimer pa dejansko pridobi novo kapitalsko naložbo (kadar npr. ustanovi podjetje - gospodarsko družbo).

Na tem mestu moramo opomniti še na vprašanje odgovornosti za obveznosti javnega zavoda. Javni zavod je dejansko pravna oseba brez lastnega premoženja, pa vendar odgovarja za obveznosti zavoda s sredstvi, s katerimi razpolaga. Ustanovitelj, ki je dejanski lastnik premoženja, odgovarja za obveznosti javnega zavoda, razen če je njegova odgovornost z zakonom ali aktom o ustanovitvi javnega zavoda izključena (49. člen ZZ). Ta ureditev pa je paradoksalna predvsem s stališča, da javni zavod odgovarja za svoje obveznosti s sredstvi premoženja, ki ga ima zgolj v upravljanju, njegov lastnik pa je dejansko ustanovitelj (država oziroma občina). Očitno je zakonodajalec v tem primeru zasledoval cilj, da ustanovitelj javnega zavoda ne bi odgovarjal s premoženjem, ki ga ni namenil javnemu zavodu za izvajanje dejavnosti javne službe.

Navedena vsebina določb o odgovornosti za obveznosti javnega zavoda in javnega gospodarskega zavoda je vsekakor sporna. V primerjavi z odgovornostjo, ki jo imajo v razmerju do tretjih druge pravne osebe (npr. gospodarske družbe), možnost izključitve odgovornosti ustanovitelja (države oziroma občine), še zlasti njegove samovoljne izključitve v aktu o ustanovitvi, vprašljiva z vidika varnosti v pravnem prometu. Pri gospodarskih družbah, kjer je odgovornost ustanovitelja izključena (kapitalske družbe), je pravna varnost tretjih oseb zagotovljena z drugimi mehanizmi, kot npr. z zagotovitvijo določenega ustanovitvenega kapitala, ki je pogoj za nastanek družbe. Pri javnih zavodih pa se za njihovo ustanovitev zahteva zgolj zagotovitev sredstev za ustanovitev in začetek dela zavoda (7. člen ZZ), višina le teh pa se presoja od primera do primera. V Zakonu o zavodih /ZZ/ je za primer, ko je ustanoviteljeva odgovornost za obveznosti zavoda izključena, predviden stečaj zavoda (55. člen ZZ).

Kot ugotavljajo številni avtorji, opisana situacija povzroča številne probleme v praksi, ki jih dodatno večja še dejstvo, da številni javni zavodi ustvarjajo precejšnje presežke dohodka iz naslova izvajanja tržnih dejavnosti. To je nekatere njihove ustanovitelje napeljalo na to, da so se do javnih zavodov pričeli vesti kot do kapitalskih družb in so pričeli jemati presežke iz teh zavodov. Takšno ravnanje je v načelu nedopustno, ker ustanoviteljske pravice niso pravice, ki izvirajo iz vloženega kapitala, ampak je njihov namen samo zagotoviti vpliv ustanovitelja na izvajanje dejavnosti javne službe. Poleg tega javni zavod glede na zakonsko ureditev v nobenem primeru ne more ustvariti dobička (kot premoženjske kategorije), ker je to v nasprotju z zakonsko opredelitvijo njegove dejavnosti kot neprofitne dejavnosti. Presežki se lahko po izrecni zakonski določbi namenijo samo za razvoj dejavnosti, ki jo opravlja javni zavod, res pa je, da lahko ustanovitelj v ustanovitvenem aktu javnega zavoda določi tudi drugačen namen uporabe presežka (48. člen ZZ), vendar po našem mnenju tega namena ne moremo enačiti z namenom pridobivanja dobička, ker bi bilo to v nasprotju z izhodiščno opredelitvijo javnega zavoda kot nepridobitne organizacije.

1.1.2 Upravljanje javnega zavoda

Na področju upravljanja javnega zavoda ima država trojno vlogo, in sicer nastopa kot regulator, kot ustanovitelj in kot financer javnega zavoda. Po teh vlogah opravljajo država in občine svojo upravljaljsko vlogo, ki se odraža v oblikovanju administrativnega okolja in lastniškem upravljanju javnega zavoda, s predstavniki v organih upravljanja, z direktorjem in z izvajanjem nadzora nad delovanjem javnega zavoda. Oblikovanje administrativnega okolja pa zajema oblikovanje javne politike in njenih ciljev, opredelitev nacionalnih programov in nadzor nad uresničevanjem teh

Osnutek Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Center za razvoj podeželja Trg Vipava

programov. Lastniško upravljanje javnega zavoda pa se kaže v odnosu ustanovitelja do ustanovitvene vloge, določanja poslovne strategije posameznega zavoda, imenovanje direktorjev in organov upravljanja ter nadzorni vlogi lastnika. Oblike lastniškega upravljanja, ki jih predvideva Zakon o zavodih /ZZ/, so neposredne in posredne. Naloge, ki se nanašajo na neposredno izvajanje nadzora ustanovitelja, se odražajo z dajanjem soglasij ustanovitelja: • k statutu zavoda (46. člen ZZ), • k spremembi ali razširitvi dejavnosti (20. člen ZZ), • k ustanovitvi drugega zavoda ali podjetja (20. člen ZZ), • k ukinjanju ali statusnem preoblikovanju zavoda (51. člen ZZ), • k imenovanju in razrešitvi direktorja (32. člen ZZ) itn.), posredno upravljanje javnega zavoda pa se odraža v posrednem vplivu ustanovitelja na delovanje zavoda prek direktorja, ki ga imenuje po predstavnikih ustanovitelja v svetu zavoda in pri • sprejemanju finančnega načrta, • zaključnega računa, • programa dela in razvoja, • spremljanje programa dela in razvoja (Cvikl & Zemljčič, 2005: 357).

V zvezi z upravljalno vlogo države oziroma občine moramo opomniti, da država z Zakonom o zavodih /ZZ/ ni uredila vseh tipičnih upravljalških pravic. Organ upravljanja (svet zavoda v javnem zavodu) javnega zavoda ima t.i. tripartitno sestavo, sestavljajo ga predstavniki ustanovitelja, delavcev ter predstavniki uporabnikov oziroma zainteresirane javnosti (29. člen ZZ). Sestava in naloge sveta zavoda pa niso zakonsko natančno predpisane in se med dejavnostmi in posameznimi javnimi zavodi razlikujejo v odvisnosti od področne zakonodaje, ustanovitvenega akta, statuta.

1.1.3 Financiranje javnega zavoda

Javni zavodi so ustanovljeni za opravljanje negospodarskih (družbenih) dejavnosti javnih služb in drugih dejavnosti, če cilj teh dejavnosti ni pridobivanje dobička. Cilj javnega zavoda je z danimi, omejenimi sredstvi doseči maksimalne koristi in zadovoljstvo uporabnikov storitev javne službe. Javnim zavodom pa je dovoljeno tudi izvajanje tržne dejavnosti, saj lahko javni zavod pridobiva sredstva za delo tudi s prodajo blaga in storitev na trgu (48. člen ZZ). Dejavnosti, ki jih opravljajo javni zavodi, lahko tako na splošno razdelimo v tri skupine, in sicer:

- dejavnost javne službe, ki je financirana iz javnih virov. Obseg dela in vsebina javne službe so določene v letnem načrtu oziroma v pogodbi z ustanoviteljem;
- dejavnost javne službe, s katero javni zavod nastopa na trgu oziroma je financirana s plačili iz nejavnih, pretežno zasebnih virov. Ustanovitelj določa vsebino in cene storitev javne službe, obseg pa ni nujno določen;
- tržna dejavnost oziroma prodaja blaga in storitev, ki ne sodijo v javno službo, na trgu. Vsebino in obseg tržne dejavnosti določi zavod sam z letnim delovnim programom, ki je odvisen od zmogljivosti javnega zavoda in trga. Tudi cene določa zavod sam, v redkih primerih ustanovitelj ali financer (Zver, 2003: 9-10).

Financiranje javnih zavodov ni urejeno s sistemskim zakonom. Kot neprofitne organizacije naj bi se v glavnem financirale iz javnofinančnih virov, vendar pa je v praksi njihovo financiranje zelo različno, praviloma kombinirano iz javnofinančnih in zasebnofinančnih virov. Zakon o zavodih /ZZ/ med viri financiranja zavodov navaja: • sredstva ustanovitelja; • plačila za opravljene storitve; • dohodek, ki ga zavod pridobi s prodajo blaga in storitev na trgu, in • druge vire (48. člen ZZ). Natančnejše opredelitve pa Zakon o zavodih /ZZ/ ne vsebuje. Upošteva je področno zakonodajo in ustanovitvene akte bi se dalo sklepati, da so sredstva ustanovitelja tista, ki jih mora le-ta zagotoviti za začetek dela zavoda, pri čemer pa le ta, kot smo navedli, z Zakonom o zavodih /ZZ/ niso natančno opredeljena ne po višini ne po obliki, ni pa nujno, da ustanovitelj financira izvajanje dejavnosti tudi po ustanovitvi zavoda.

Pod plačilom za opravljene storitve se razumejo sredstva, ki jih javni zavod pridobiva za opravljanje javne službe od financerja (za financiranje programa) ali kot neposredno plačilo ali doplačilo k ceni javnih storitev, ki jih plača uporabnik (Kamnar, 1999: 51) Na tem mestu naj opomnimo, da se lahko sredstva transfera, ki se javnemu zavodu dodelijo za izvajanje določenega programa, uporabijo le za izvajanje tega programa, ne pa tudi za splošne stroške izvajalca programa.¹ Javni zavod, ki se zaradi opravljanja javne službe financira iz državnega ali občinskih proračunov, pa mora skleniti

¹ Revizijsko poročilo o porabi proračunskih sredstev za izvajanje javne službe Inštituta Jožefa Štefana v letu 2001, št. 1211-6/2002-35. Ljubljana: Računsko sodišče RS, leto 2003.

Osnutek Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Center za razvoj podeželja Trg Vipava

posebno pogodbo, na podlagi katere mu pristojni neposredni proračunski uporabnik nakazuje sredstva.²

Sredstva od prodaje blaga in storitev na trgu pridobi zavod z opravljanjem negospodarskih dejavnosti, zaradi katerih je bil ustanovljen, lahko pa tudi z opravljanjem gospodarskih dejavnosti³. Opravljanje dejavnosti, katere proizvode ali storitve javni zavod prodaja na trgu, je dovoljeno, če tako določajo posamezni zakoni⁴, odlok ali akt o ustanovitvi.⁵ Na tem mestu je pomembno navesti, da morajo imeti javni zavodi, ko nastopajo na trgu, enak položaj kot ostali gospodarski subjekti, saj lahko manjše fiskalne obremenitve ali druge prednosti vodijo v zagotavljanje boljšega položaja javnega zavoda in nelojalno konkurenco na trgu. Nastopanje na trgu mora biti tako zgolj stranska dejavnost javnega zavoda, saj namen ustanovitve zavoda ni ustvarjanje dobička, ampak uresničevanje javnega interesa. Kljub navedenemu pa lahko v praksi zasledimo povsem drugačno stanje, saj se z nastopanjem javnih zavodov na trgu vzpostavljajo razmerja nelojalne konkurence do zasebnopravnih ponudnikov istih storitev na trgu, saj lahko v razmerju do njih javni zavodi ponujajo svoje storitve pod povsem drugačnimi pogoji, glede na to, da jim večino stroškov njihovega delovanja pokrije država ali občina. Takšen položaj pa zagotovo posega v enakopravnost nastopanja na trgu in bi lahko bil predmet obravnave pred Evropskim sodiščem v okviru evropske pravne institucije varstva svobodne konkurence na območju celotnega trga EU.

Že iz kratke analize evropske ureditve lahko ugotovimo, da takšen položaj javnih zavodov pri nastopanju na trgu ni v skladu z pravom EU. Pogodba o delovanju EU sicer ne vsebuje nobene neposredne določbe, ki bi se nanašala na javne službe, katere pri nas izvajajo javni zavodi.

Na tem mestu moramo opomniti na ugotovitev, da negospodarske (družbene) dejavnosti javnih služb niso predmet urejanja prava EU. Slednje je razumljivo, saj npr. na temeljno izobraževanje ali zdravstveno varstvo ni mogoče aplicirati pravil o prosti konkurenci ali prepovedi dajanja državnih pomoči, saj se te dejavnosti praviloma v vseh državah članicah EU neposredno financirajo iz javnofinančnih virov. Nikakor pa ta razlaga ne velja za tržno izvajanje teh dejavnosti. Če se dejavnost, ki se izvaja v okviru pravnega režima 'družbene' javne službe, poleg tega izvaja še na povsem tržen način, potem se glede te tržne dejavnosti uporabijo vsa pravila prava EU, ki veljajo za nastopanje na trgu. To prakso je razvilo Sodišče EU, ki je v svojih odločitvah jasno povedalo, da je vsako ponujanje dobrin ali storitev na trgu gospodarska dejavnost. Slednje pomeni, da je tržno nastopanje naših javnih zavodov v bistvu gospodarska dejavnost, na katero se nanašajo vsa pravila prava EU. Ob takšni opredelitvi je vsa ta tržna dejavnost naših javnih zavodov v nasprotju s 107. členom Pogodbe o delovanju EU, ki v svojem prvem odstavku med drugim določa, da je vsaka pomoč, ki jo dodeli država članica, ali kakršna koli vrsta pomoči iz državnih sredstev, ki izkrivlja ali bi lahko izkrivljala konkurenco z dajanjem prednosti posameznim podjetjem, nezdružljiva s skupnim trgovom, kolikor škodi trgovini med državami članicami. Nastopanje naših javnih zavodov na trgu nedvomno pomeni kršitev te določbe, saj večina zavodov pri tej dejavnosti uporablja sredstva, ki so jih zastonj dobili od države, ter uporabljajo delovno silo, ki je v osnovi plačana iz proračuna.

² Računsko sodišče je v zvezi s sklepanjem pogodb s prejemniki tekočih transferov (javni zavodi s področja šolstva, športa, socialnega varstva, kulture ...) odločilo, da se mora za vsako leto skleniti nova pogodba o financiranju, kljub temu da ZZ sklenitve pogodbe ne predpisuje. Jo pa predvideva ZJF, ki določa, da neposredni uporabnik proračuna prevzema obveznosti s pisno pogodbo, razen če z zakonom ni drugače določeno (50. člen ZJF). Več o tem v Revizijskem poročilu o poslovanju Mestne občine Ptuj za leto 2001, št. 1215-13/2002-20 z dne 25. 11. 2002 in Revizijskem poročilu o poslovanju Mestne občine Kranj, št. 1215-7/2002-20 z dne 21. 11. 2002.

³ Navedeno sicer dopušča Zakon o zavodih /ZZ/, ki v 18. členu določa, da lahko zavod opravlja gospodarsko dejavnost, če je namenjena opravljanju dejavnosti, za katero je ustanovljen, pri tem pa ne določa, kdaj je dejavnost namenjena opravljanju temeljne dejavnosti javnega zavoda, zato je to potrebno presojati v vsakem primeru posebej glede na predpise, ki urejajo dejavnost javne službe in akte o ustanovitvi javnega zavoda.

⁴ Primeroma lahko navedemo določilo 80. člena ZOFVI, ki določa, da se presežek prihodkov nad odhodki, ki jih javna šola pridobi s prodajo proizvodov oziroma storitev, ustvarjenih z opravljanjem vzgoje in izobraževanja oziroma drugih dejavnosti v skladu z aktom o ustanovitvi, uporablja za plačilo materialnih stroškov, investicijsko vzdrževanje in investicije, po ustanoviteljevem soglasju pa tudi za plače.

⁵ Javni zavod pa ne sme na trgu prodajati tistih storitev, ki so v javnem interesu in za katere dobi plačilo iz proračunskih in drugih javnih sredstev. Tako Korpič-Horvat, Etelka. Negospodarske javne službe... stran 21.

Osnutek Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Center za razvoj podeželja Trg Vipava

Problematiko tržne dejavnosti subjektov, ki jih v celoti ali deloma financira država, zaznala tudi Evropska komisija, ki je sprejela Direktivo Komisije o preglednosti finančnih odnosov med državami članicami in javnimi podjetji ter o finančni preglednosti znotraj določenih podjetij. Omenjeno Direktivo pa je v slovensko zakonodajo prenesel z Zakonom o preglednosti finančnih odnosov in ločenem evidentiranju različnih dejavnosti /ZPFOLERD-1/ (Uradni list RS, št. 33/2011). Ob slednjem pa moramo opomniti še na določila Zakona o računovodstvu /ZR/ (Uradni list RS, št. 23/1999, 30/2002), ki je obvezal javne zavode k ločenemu spremljanju poslovanja s sredstvi javnih financ in drugimi sredstvi za opravljanje javne službe in s sredstvi, pridobljenimi s prodajo blaga in storitev na trgu (tržne dejavnosti) (9. člen ZR).

Namen ločenega spremljanja in izkazovanja je omogočiti preverjanje namembnosti, gospodarnosti in učinkovitosti porabe javnih sredstev in razmejevanje stroškov za opravljanje posameznih vrst dejavnosti. Poleg tega pa ne sme prihajati do nenamenskega trošenja javnih sredstev, ki so namenjena za izvajanje javne službe. Javna sredstva, ki jih pridobivajo javni zavodi, so namenjena za financiranje programov, ki so v javnem interesu v določenem obsegu, zato se ne smejo porabljeni za izvajanje tržne dejavnosti. Z ločenim izkazovanjem virov prihodkov dosežemo pregled vrst prihodkov, ki jih zavod pridobi z opravljanjem posameznih dejavnosti. Zato se morajo pri kalkuliranju cen proizvodov in storitev zavodov upoštevati vsi stroški tržne dejavnosti (Korpič-Horvat, 2003: 15-30).

1.1.4 Protislovja v zasnovi javnega zavoda

V slovenski zasnovi javnega zavoda se, združuje kar nekaj protislovij: država in trg, javno in zasebno, profitno in neprofitno. Vsa navedena protislovja izhajajo iz institucionalne ureditve javnega zavoda, ki deli njegovo dejavnost na javno službo in drugo (tržno) dejavnost. Regulacija, tako notranja kakor zunanja, tej dvojnosti ne sledi, saj se državna regulacija praviloma nanaša na dejavnost celotnega zavoda in na neki način ovira tržno regulacijo, ki naj bi delovala pri produkciji tržnih dobrin. Država (občina) je ustanoviteljica zavoda, glavni regulator celotne zavodske dejavnosti, lastnik pretežnega premoženja in financer javne službe, zato je v zavod praviloma vnaša birokratski model upravljanja in delovanja ter izvajanja dejavnosti javne službe. V drugem delu svoje dejavnosti, ki je v nekaterih javnih zavodih precej obsežna, pa zavod uveljavlja čisti tržni model. S tem pa se začne obnašati po pravilih, ki jih poznamo pri profitnih proizvajalcih; maksimizirati skuša output oziroma presežek prihodkov nad odhodki. K temu ga navaja tudi država, saj višino 'gibljivega' dela plače zaposlenih neposredno povezuje z deležem zavodskega zaslužka na trgu in velikostjo presežka.⁶ Ob tem pa trči s svojo institucionalno omejitvijo, ki zavod določa kot neprofitno organizacijo (Kamnar, 1999: 91-94).

2 Predlog

Na navedeni pravni podlagi predlagam Občinskemu svetu Občine Vipava, da sprejme z zakonodajo usklajeno besedilo osnutka Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Center za razvoj podeželja Trg Vipava.

Občina Vipava
mag. Ivan Princes, župan

⁶ V skladu z določili veljavnega Zakona o sistemu plač v javnem sektorju /ZSPJS/ so javni uslužbenci (tudi zaposleni v javnih zavodih) upravičeni do delovne uspešnosti iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu (21. člen ZSPJS).

Osnetek Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Center za razvoj podeželja Trg Vipava

Na podlagi drugega odstavka 61. člena [Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/](#) (Uradni list RS, št. 94/2007-UPB2, 76/2008, 79/2009, 51/2010), 3. člena [Zakona o zavodih /ZZ/](#) (Uradni list RS, št. 12/1991, 8/1996, 36/2000-ZPZDC, 127/2006-ZJZP) in 16. člena Statuta občine Vipava (Uradni list RS, št. 42/2011) je Občinski svet Občine Vipava na svoji ... redni seji dne ... sprejel

Obrazložitev:

V skladu z določilom drugega odstavka 61. člena [Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/](#) občina opravljanje lokalnih javnih služb z ustanavljanjem javnih zavodov. Kot določa [Zakon o zavodih /ZZ/](#) v 3. členu se za opravljanje javnih služb ustanovijo zavodi. Javne zavode ustanovijo republika, občine, mesto ali druge z zakonom pooblašene javne osebe.

Odlok

o ustanovitvi Javnega zavoda Center za razvoj podeželja Trg Vipava

1. Splošne določbe

1. člen

(uporaba izrazov)

V odloku uporabljeni izrazi v slovnični obliki za moški spol se uporabljajo kot nevtralni za ženski in moški spol.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določil veljavnega [Zakona o enakih možnostih žensk in moških /ZEMŽM/](#) in [Zakona o uresničevanju načela enakega obravnavanja /ZUNEO/](#), ki zahtevajo dosledno uporabo izrazov, ki se nanašajo na osebe v ženski in moški jezikovni spolni obliki.

2. člen

(vsebina odloka)

(1) S tem odlokom Občina Vipava, Glavni trg 15, 5271 Vipava (v nadaljevanju: ustanoviteljica) ustanovi javni zavod Center za razvoj podeželja Trg Vipava (v nadaljevanju: zavod) za spodbujanje razvoja podeželja.

(2) S tem odlokom se ureja:

- ime in sedež ustanoviteljev;
- ime in sedež zavoda;
- dejavnosti zavoda;
- organizacija zavoda;
- določbe o organih zavoda;
- sredstva za delo zavoda;
- način razpolaganja s presežki prihodkov nad odhodki in način kritja primanjkljaja sredstev za delo zavoda;
- pravice, obveznosti in odgovornosti zavoda v pravnem prometu;
- določbe o odgovornosti ustanoviteljic za obveznosti zavoda,
- medsebojne pravice in obveznosti med zavodom in ustanoviteljico,
- druge določbe v skladu z zakonom.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila prve alineje 8. člena [Zakona o zavodih /ZZ/](#), ki določa, da akt o ustanovitvi zavoda vsebuje ime in sedež oziroma prebivališče ustanovitelja. V skladu z določilom 2. člena [Zakona o zavodih /ZZ/](#) lahko zavod ustanovijo domače in tuje fizične in pravne osebe, če ni za posamezne dejavnosti ali za posamezne vrste zavodov z zakonom drugače določeno. V skladu z določilom 3. člena [Zakona o zavodih /ZZ/](#) se za opravljanje javnih služb ustanovijo javni zavodi. Javni zavodi se lahko ustanovijo tudi za opravljanje dejavnosti, ki niso opredeljene kot javne službe, če se opravljanje dejavnosti zagotavlja na način in pod pogoji, ki veljajo za javno službo. Javne zavode pa ustanovijo republika, občine, mesto in druge z zakonom pooblašene javne pravne osebe.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila 8. člena [Zakona o zavodih /ZZ/](#), ki določa, da akt o ustanovitvi zavoda vsebuje:

Osnutek Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Center za razvoj podeželja Trg Vipava

- ime in sedež oziroma prebivališče ustanovitelja,
- ime in sedež zavoda,
- dejavnosti zavoda,
- določbe o organih zavoda,
- sredstva, ki so zavodu zagotovljena za ustanovitev in začetek dela,
- vire, način in pogoje pridobivanja sredstev za delo zavoda,
- način razpolaganja s presežkom prihodkov nad odhodki in način kritja primanjkljaja sredstev za delo zavoda,
- pravice, obveznosti in odgovornosti zavoda v pravnem prometu,
- določbe o odgovornosti ustanovitelja za obveznosti zavoda,
- medsebojne pravice in obveznosti ustanovitelja in zavoda,
- druge določbe v skladu z zakonom.

3. člen

(ime, sedež in pravni status zavoda)

- (1) Ime zavoda je: Center za razvoj podeželja Trg Vipava
 (2) Skrajšano ime zavoda je: CRP Trg Vipava
 (3) Sedež zavoda je: Vipava, Glavni trg 1
 (4) Sestavni del imena zavoda je lahko tudi znak ali grafična oblika imena, ki se določi s statutom zavoda.
 (5) Zavod je pravna oseba s pravicami, obveznostmi in odgovornostmi, ki so določene z zakonom in tem odlokom in odgovarja za obveznosti s sredstvi, s katerimi lahko razpolaga.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila 13. člena [Zakona o zavodih /ZZI/](#), ki določa, da ime zavoda vsebuje označbo, ki navaja na dejavnost, in sedež zavoda. Ime zavoda lahko vsebuje ime ustanovitelja. Ime zavoda sme vsebovati ime republike, občine ali mesta le z dovoljenjem pristojnega organa, če ustanovitelj zavoda ni republika, občina ali mesto. Ime zavoda lahko vsebuje ime zgodovinske ali druge umrle pomembne osebnosti. Za uvrstitev imena take osebnosti v ime zavoda je potrebna privolitev njenih zakonitih dedičev.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila šestega odstavka 13. člena [Zakona o zavodih /ZZI/](#), ki določa, da ima zavod lahko skrajšano ime.

Besedilo tretjega odstavka je oblikovano na podlagi določila petega odstavka 13. člena [Zakona o zavodih /ZZI/](#), ki določa, da je sestavni del imena lahko tudi znak ali grafična oblika imena.

Besedilo petega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 4. člena [Zakona o zavodih /ZZI/](#), ki določa, da so 'zavodi pravne osebe s pravicami, obveznostmi in odgovornostmi, ki jih določata zakon in akt o ustanovitvi' in na podlagi 49. člena [Zakona o zavodih /ZZI/](#), ki določa, da je 'zavod odgovoren za svoje obveznosti s sredstvi, s katerimi lahko razpolaga'.

4. člen

(žig zavoda)

Zavod ima žig, na katerem je zapisano ime zavoda. Oblika in uporaba žiga se določi s statutom zavoda.

Obrazložitev:

Z besedilom je določeno, da ima zavod žig, na katerem je zapisano ime zavoda. Oblika in uporaba žiga se določi s statutom zavoda.

2. Dejavnost zavoda

5. člen

(dejavnost zavoda)

- (1) Temeljna dejavnost zavoda je dejavnost spodbujanja razvoja podeželja.
 (2) Dejavnost zavoda je v skladu z Uredbo o standardni klasifikaciji dejavnosti (Uradni list RS, št. 69/2007, 17/2008) razvrščena v:

- ...
- (3) Zavod lahko spremeni ali razširi dejavnost le s soglasjem ustanoviteljic.
- (4) Zavod lahko v okviru svoje dejavnosti ustanovi drug zavod ali podjetje s soglasjem ustanoviteljic.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila 18. člena [Zakona o zavodih /ZZI/](#), ki določa, da lahko zavod opravlja eno ali več dejavnosti. Zavod lahko opravlja gospodarsko dejavnost, če je ta namenjena opravljanju dejavnosti, za katero je zavod ustanovljen. V skladu z določilom 19. člena [Zakona o zavodih /ZZI/](#), zavod ne sme začeti opravljati dejavnosti ali spremeniti pogojev za njeno opravljanje, dokler pristojni organ ne izda odločbe, da so izpolnjeni pogoji, predpisani za opravljanje dejavnosti, pogoji glede tehnične opremljenosti in varstva pri delu ter drugi predpisani pogoji.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila 3. člena [Uredbe o standardni klasifikaciji dejavnosti](#), ki določa, da se standardna klasifikacija dejavnosti uporablja za določanje in razvrščanje poslovnih subjektov in njihovih delov za potrebe različnih uradnih in drugih administrativnih podatkovnih zbirk ter za potrebe statistike in analitike v državi in na mednarodni ravni.

Besedilo tretjega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 20. člena [Zakona o zavodih /ZZI/](#), ki določa, da lahko zavod spremeni ali razširi dejavnost le s soglasjem ustanovitelja.

Besedilo četrtega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 20. člena [Zakona o zavodih /ZZI/](#), ki določa, da lahko zavod v okviru svoje dejavnosti ustanovi drug zavoda ali podjetje s soglasjem ustanovitelja. Na tem mestu moramo opomniti na določilo tretjega odstavka [Zakona o javnih financah /ZJF/](#), ki določa, da javni zavodi, katerih ustanovitelj je država oziroma občina ne smejo odplačno pridobivati kapitalskih naložb.

3. Organizacija zavoda

6. člen (organizacijske enote zavoda)

- (1) Zavod izvaja dejavnost spodbujanja razvoja podeželja v informacijski pisarni.
- (2) Zavod organizira informacijske pisarne kot svoje organizacijske enote za opravljanje dejavnosti spodbujanja razvoja podeželja na določenem območju.
- (3) Področje dejavnosti in notranjo organizacijo notranje organizacijske enote in njihova pooblastila v pravnem prometu določa statut zavoda.
- (4) Notranja organizacijska enota ima svojega vodjo, ki ga imenuje direktor zavoda v skladu s statutom.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 47. člena [Zakona o zavodih /ZZI/](#), ki določa, da se organizacija zavoda določi s statutom oziroma pravili zavoda.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 47. člena [Zakona o zavodih /ZZI/](#), ki določa, da se v zavodu lahko za opravljanje posamezne dejavnosti ali dela dejavnosti ali za opravljanje dejavnosti na določenem območju oblikujejo organizacijske enote.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila tretjega odstavka 47. člena [Zakona o zavodih /ZZI/](#), ki določa, da je s statutom oziroma pravili zavoda lahko določeno, da imajo posamezne organizacijske enote pooblastila v pravnem prometu. Organizacijske enote izvršujejo ta pooblastila v imenu in za račun zavoda.

S četrtim odstavkom je določeno, da ima vsaka notranja organizacijska enota svojega vodjo, ki ga imenuje direktor zavoda v skladu s statutom.

4. Organi zavoda

7. člen (organi zavoda)

Organi zavoda so:

1. Svet zavoda,
2. Direktor zavoda,
3. Strokovni svet zavoda.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano v skladu z določilom 29., 31., 40. in 43. člena [Zakona o zavodih /ZZ/](#).

[Zakona o zavodih /ZZ/](#) v prvem odstavku 29. člena določa, da 'zavod upravlja svet ali drug kolegijski organ upravljanja'. V prvem odstavku 31. člena Zakona o zavodih /ZZ/ je določeno, da je 'poslovodni organ zavoda direktor ali drug individualni organ'. Zavod pa ima v skladu z določilom prvega odstavka 40. člena strokovnega vodjo, ki vodi strokovno delo zavoda, če je tako določeno z zakonom ali aktom o ustanovitvi ter na podlagi določila prvega odstavka 43. člena Zakona o zavodih /ZZ/ tudi 'strokovni svet ali drug kolegijski strokovni organ'.

4.1 Svet zavoda

8. člen (svet zavoda)

- (1) Svet zavoda je organ upravljanja zavoda.
- (2) Svet zavoda ima pet (5) članov in je sestavljen iz predstavnikov:
 - ustanoviteljic: trije (3) člani;
 - delavcev zavoda: en (1) član;
 - uporabnikov: en (1) član.
- (3) Predstavnike ustanoviteljice imenuje ustanoviteljica.
- (4) Predstavnike delavcev izvolijo delavci neposredno s tajnim glasovanjem.
- (5) Predstavnike uporabnikov imenuje
- (6) Mandat članov sveta traja štiri (4) leta in so po preteku te dobe lahko ponovno izvoljeni oziroma imenovani.
- (7) Svet zavoda sprejema odločitve na svoji seji z večino opredeljenih glasov navzočih članov. Svet zavoda lahko veljavno sklepa, če je na seji navzoča večina članov sveta zavoda. Organizacijo in način dela sveta zavoda ter način uresničevanja pravic in dolžnosti članov sveta zavoda določi svet zavoda s poslovníkom.
- (8) Predsednik sveta zavoda in njegov namestnik se izvolita izmed članov sveta zavoda.
- (9) Svet zavoda imajo pristojnosti, določene z zakonom, tem odlokom in statutom zavoda, in sicer:
 - sprejema statut zavoda v soglasju z ustanoviteljico;
 - sprejema splošne akte zavoda, ki jih je dolžan sprejeti na podlagi zakonov in drugih predpisov,
 - sprejema program dela in razvoja zavoda ter spremlja njihovo izvrševanje,
 - sprejema finančni načrt in letno poročilo zavoda v soglasju z ustanoviteljico,
 - razpisuje in potrjuje popise sredstev,
 - ustanoviteljicam predlaga spremembo ali razširitev dejavnosti,
 - ustanoviteljicam in direktorju zavoda daje predloge in mnenja o posameznih vprašanjih glede poslovanja zavoda,
 - odloča o nakupu nepremičnin in predlaga prodajo nepremičnin ustanoviteljicam,
 - odloča o ustanovitvi oziroma ukinitvi organizacijskih enot,
 - s soglasjem ustanoviteljic imenuje in razrešuje direktorja zavoda,
 - imenuje vršilca dolžnosti direktorja pod pogoji določenimi z zakonom, ki ureja status zavodov,
 - obravnava ugotovitve nadzornih organov,
 - obvešča predlagatelje o izteku ali predčasnem prenehanju mandata člana sveta zavoda,
 - zagotavlja varstvo pravic delavcev,
 - odloča o drugih zadevah, za katere je pooblaščen s splošnimi akti zavoda in zakonom.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 29. člena [Zakona o zavodih /ZZ/](#), ki določa, da zavod upravlja svet ali drug kolegijski organ.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega in tretjega odstavka 29. člena [Zakona o zavodih /ZZ/](#), ki določa, da svet zavoda sestavljajo predstavniki ustanovitelja, predstavniki delavcev zavoda ter predstavniki uporabnikov oziroma zainteresirane javnosti. Sestava sveta zavoda se določi z zakonom ali aktom o ustanovitvi oziroma statutom ali pravili zavoda.

Besedilo tretjega odstavka je oblikovano na podlagi določila tretjega odstavka 29. člena [Zakona o zavodih /ZZ/](#), ki določa, da se način imenovanja oziroma izvolitve članov sveta zavoda določijo z zakonom ali aktom o ustanovitvi oziroma s statutom ali pravili zavoda.

Besedilo četrtega odstavka je oblikovano na podlagi določila tretjega odstavka 29. člena [Zakona o zavodih /ZZ/](#), ki določa, da se način imenovanja oziroma izvolitve članov sveta zavoda določijo z zakonom ali aktom o ustanovitvi oziroma s statutom ali pravili zavoda. Navedeno določilo je oblikovano v skladu z določili veljavnega [Zakona o sodelovanju delavcev pri upravljanju /ZSDU/](#).

Šesti odstavek je oblikovan v skladu z določilom tretjega odstavka 29. člena [Zakona o zavodih /ZZ/](#), ki določa, da se sestava, način imenovanja oziroma izvolitev članov, trajanje mandata in pristojnosti sveta določijo z zakonom ali aktom o ustanovitvi oziroma s statutom ali pravili zavoda. Na tej pravni podlagi je določeno, da mandatna doba članov sveta traja ... let in so po preteku te dobe lahko ponovno izvoljeni oziroma imenovani.

S sedmim odstavkom je določen način odločanja na seji sveta zavoda. Besedilo je oblikovano po analogiji določila 35. člena [Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/](#), s katerim je določeno, da občinski svet sprejema odločitve na svoji seji z večino opredeljenih glasov navzočih članov. Svet lahko veljavno sklepa, če je na seji navzoča večina članov občinskega sveta. Ob navedenem je v tem odstavku določeno, da organizacijo in način dela sveta zavoda ter način uresničevanja pravic in dolžnosti članov sveta zavoda določi svet zavoda s poslovníkom.

Z osmim odstavkom je določen način izvolitve predsednika sveta zavoda in njegovega namestnika.

Določilo devetega odstavka je oblikovano v skladu z določilom 30. člena [Zakona o zavodih /ZZ/](#), ki določa, da svet zavoda sprejema statut oziroma pravila in druge splošne akte zavoda, sprejema programe dela in razvoja zavoda ter spremlja njihovo izvrševanje, določa finančnih načrt in sprejema zaključni račun zavoda, predlaga ustanovitelju spremembo ali razširitev dejavnosti, daje ustanovitelju in direktorju zavoda predloge in mnenja o posameznih vprašanih in opravlja druge z zakonom ali aktom o ustanovitvi oziroma statutom ali pravili zavoda določene zadeve.

4.2 Direktor zavoda

9. člen (direktor zavoda)

(1) Direktor organizira in vodi delo ter poslovanje zavoda, odgovoren je za strokovno poslovanje zavoda, predstavlja in zastopa zavod v okviru pooblastil z omejitvijo, da je pri svojih odločitvah v zvezi z nepremičnim premoženjem in spremembo dejavnosti zavoda vezan na soglasje ustanoviteljev.

(2) Direktor zavoda je odgovoren za zakonito in strokovno poslovanje in delovanje zavoda.

(3) Direktorja imenuje in razrešuje svet zavoda v skladu s predpisi na podlagi javnega razpisa ter s soglasjem ustanovitelja.

(4) Za direktorja zavoda je lahko imenovana oseba z visoko strokovno izobrazbo ... smeri, ki izpolnjuje pogoje, določene z zakonom in statutom zavoda.

(5) Mandat direktorja traja štiri leta in je po preteku te dobe lahko ponovno imenovan.

Obrazložitev:

Prvi odstavek je oblikovan v skladu z določilom 31. člena [Zakona o zavodih /ZZ/](#), ki določa, da je poslovodni organ zavoda direktor ali drug individualni organ. Direktor organizira in vodi delo in poslovanje zavoda, predstavlja in zastopa zavod in je odgovoren za zakonitost dela zavoda.

Direktor vodi strokovno delo zavoda in je odgovoren za strokovnost dela zavoda, če ni z zakonom ali aktom o ustanovitvi glede na naravo dejavnosti in obseg dela na poslovodni funkciji določeno, da sta poslovodna funkcija in funkcija vodenja strokovnega dela v zavodu ločeni. V besedilu prvega odstavka je določena tudi omejitev direktorja, ki se nanaša na razpolaganje z nepremičnim premoženjem in spremembo dejavnosti zavoda. Pri razpolaganju z nepremičnim premoženjem zavoda je direktor vezan na soglasje ustanoviteljev. Navedena omejitev izhaja iz določila 65. člena [Zakona o zavodih /ZZI/](#), na podlagi katerega je premoženje zavoda last občin ustanoviteljic. V skladu z določilom 9. člena veljavnega [Zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti /ZSPDLSL/](#) so upravljavci stvarnega premoženja samoupravnih lokalnih skupnosti uprava samoupravne lokalne skupnosti in osebe javnega prava, ki jih za upravljavce določi organ, pristojen za izvrševanje proračuna samoupravne lokalne skupnosti (župan), s svojim aktom. Slednje pomeni, da mora župan občine ustanoviteljice s svojim aktom določiti javni zavod za upravljavca stvarnega premoženja, ki je v lasti občine ustanoviteljice in z javnim zavodom skleniti pogodbo o upravljanju stvarnega premoženja občine. Upravljanje s stvarnim premoženjem pa pomeni zlasti skrb za pravno in dejansko urejenost; investicijsko vzdrževanje; pripravo, organiziranje in vodenje investicij v vseh fazah investicijskega procesa; oddajanje v najem; obremenjevanje s stvarnimi pravicami; dajanje stvarnega premoženja v uporabo in podobno (3. člen ZSPDPO). Omejitev, ki se nanaša na spremembo dejavnosti zavoda pa izhaja iz določila prvega odstavka 20. člena [Zakona o zavodih /ZZI/](#), ki določa, da zavod lahko spremeni ali razširi dejavnost le s soglasjem ustanovitelja.

Drugi odstavek je oblikovan v skladu z navedenim določilom 31. člena [Zakona o zavodih /ZZI/](#).

Tretji odstavek je oblikovan v skladu z prvega odstavka 32. člena [Zakona o zavodih /ZZI/](#), ki določa, da direktorja imenuje in razrešuje ustanovitelj, če ni z zakonom ali aktom o ustanovitvi za to pooblaščen svet zavoda. Kadar je za imenovanje in razrešitev direktorja javnega zavoda pooblaščen svet zavoda, daje k imenovanju in razrešitvi soglasje ustanovitelj, če z zakonom ni drugače določeno. V skladu z določilom 34. člena [Zakona o zavodih /ZZI/](#) se direktor zavoda imenuje na podlagi javnega razpisa, če ni z zakonom ali aktom o ustanovitvi drugače določeno. Na tem mestu moramo opomniti tudi na določilo 7. člena veljavnega [Zakona o javnih uslužbencih /ZJU/](#), ki v 7. členu (v okviru skupnih načel sistema javnih uslužbencev, ki veljajo tudi za zaposlitev v javnih zavodih) določa, da se 'zaposlovanje javnih uslužbencev izvaja tako, da je zagotovljena enakopravna dostopnost delovnih mest za vse zainteresirane kandidate pod enakimi pogoji in tako, da je zagotovljena izbira kandidata, ki je najbolj strokovno usposobljen za opravljanje nalog na delovnem mestu'. V skladu z navedenim je v tretjem odstavku določeno, da se direktorja zavoda imenuje v skladu s predpisi na podlagi javnega razpisa. V skladu z določilom 35. člena [Zakona o zavodih /ZZI/](#) se razpis za imenovanje direktorja objavi v sredstvih javnega obveščanja. V razpisu se določijo pogoji, ki jih mora izpolnjevati kandidat, čas za katerega bo imenovan, rok do katerega se sprejemajo prijave kandidatov, in rok, v katerem bodo prijavljeni kandidati obveščeni o izbiri. Na tem mestu moramo opomniti tudi na določilo 38. člena [Zakona o zavodih /ZZI/](#), ki določa, da je lahko direktor razrešen pred potekom časa, za katerega je imenovan. Pristojni organ (svet zavoda) pa je dolžan razrešiti direktorja: • če direktor sam zahteva razrešitev, • če nastane kateri od razlogov, ko po predpisih o delovnih razmerjih preneha delovno razmerje po samem zakonu, • če direktor pri svojem delu ne ravna po predpisih in splošnih aktih zavoda ali neutemeljeno ne izvršuje sklepov organov zavoda ali ravna v nasprotju z njim, • če direktor s svojim nevestnim ali nepravilnim delom povzroči zavodu večjo škodo ali če zanemarja ali malomarno opravlja svoje dolžnosti, tako da nastanejo ali bi lahko nastale hujše motnje pri opravljanju dejavnosti zavoda.

Besedilo četrtega odstavka je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 33. člena [Zakona o zavodih /ZZI/](#), ki določa, da je za direktorja lahko imenovan, kdor izpolnjuje pogoje, določene z zakonom in aktom o ustanovitvi oziroma s statutom ali pravili zavoda.

Peti odstavek je oblikovan v skladu z določilom drugega odstavka 33. člena [Zakona o zavodih /ZZI/](#), ki določa da mandat direktorja traja štiri leta, če ni z zakonom ali aktom o ustanovitvi drugače določeno. Po preteku mandatne dobe je ista oseba lahko znova imenovana za direktorja.

4.3 Strokovni svet zavoda

10. člen (strokovni svet zavoda)

(1) Strokovni svet zavoda je kolegijski organ zavoda za obravnavanje in odločanje o strokovnih vprašanjih.

(2) Število članov, način imenovanja in naloge strokovnega sveta zavoda se določijo s statutom zavoda v skladu z zakonom, ki ureja področje zavodov.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 43. člena [Zakona o zavodih /ZZ/](#), ki določa, da ima zavod strokovni svet ali drug kolegijski strokovni organ.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 43. člena [Zakona o zavodih /ZZ/](#), ki določa, da se sestava, način oblikovanja in druge naloge strokovnega sveta zavoda določijo s statutom ali pravili zavoda v skladu z zakonom in aktom o ustanovitvi. V skladu z določilom 44. člena [Zakona o zavodih /ZZ/](#) strokovni svet zavoda obravnava vprašanja s področja strokovnega dela zavoda, odloča o strokovnih vprašanjih v okviru pooblastil, določenih v statutu ali pravilih zavoda, določa strokovne podlage za programe dela in razvoja zavoda, daje svetu in direktorju mnenja in predloge glede organizacije dela in pogojev za razvoj dejavnosti ter opravlja druge z zakonom ali aktom o ustanovitvi oziroma s statutom ali pravili zavoda določene naloge.

5 Sredstva za delo zavoda

11. člen (premoženje zavoda)

(1) Premoženje, s katerim upravlja zavod, je last ustanoviteljice.

(2) Za upravljanje s premoženjem je zavod odgovoren ustanoviteljici.

(3) Zavod samostojno upravlja s premoženjem, ki mu je dano v upravljanje, uporablja pa ga na način, kot to določa zakon in ta odlok.

(4) Pri odtujevanju nepremičnega premoženja, ki je v lasti zavoda in ga uporablja za opravljanje dejavnosti zavoda, mora zavod pridobiti soglasje ustanoviteljice.

(5) Zavod je dolžan uporabljati in upravljati premoženje s skrbnostjo dobrega gospodarja.

Obrazložitev:

Prvi odstavek je oblikovan v skladu z določilom 65. člena [Zakona o zavodih /ZZ/](#), ki določa, daje premoženje, ki je bilo družbena lastnina v upravljanju delovne organizacije, ki so v letu 1991 opravljalje dejavnosti zdravstva in nadaljevala delo od 1. aprila 1991 kot zavodi, s 1. aprilom 1991 postalo lastnina občin ustanoviteljic.

V skladu z določilom drugega odstavka je zavod za upravljanje s premoženjem odgovoren ustanoviteljicam. Na tem mestu moramo opomniti na določilo 9. člena veljavnega [Zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti /ZSPDSL/](#), ki določa, da so upravljavci stvarnega premoženja občin občinske uprave in osebe javnega prava (torej tudi javni zavodi), ki jih za upravljavce določi organ pristojen za izvrševanje proračuna občine s svojim aktom. Slednje pomeni, da mora župan občine ustanoviteljice s svojim aktom določiti javni zavod za upravljavca stvarnega premoženja, ki je v lasti občine ustanoviteljice in z javnim zavodom skleniti pogodbo o upravljanju stvarnega premoženja občine.

Tretji odstavek je oblikovan v skladu z določilom prvega odstavka 48. člena [Zakona o zavodih /ZZ/](#), ki določa, da zavod pridobiva sredstva za delo iz sredstev ustanovitelja in v skladu z navedenim določilom 9. člena [Zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti /ZSPDSL/](#).

S četrtem odstavkom je določeno, da mora zavod, pri odtujevanju nepremičnega premoženja, ki je v lasti zavoda in ga ta uporablja za opravljanje dejavnosti, pridobiti soglasje ustanoviteljice.

Peti odstavek je oblikovan po analogiji drugega odstavka 51. člena [Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/](#), ki določa, da mora občina s premoženjem gospodariti kot dober gospodar. Ker zavod

razpolaga s premoženjem občin ustanoviteljic je tako dolžan uporabljati in upravljati premoženje s skrbnostjo dobrega gospodarja.

12. člen (sredstva za delo zavoda)

Sredstva za delo pridobiva zavod skladno z zakoni in drugimi predpisi:

- iz sredstev ustanoviteljic,
- s plačili za storitve,
- s prodajo blaga in storitev na trgu,
- iz drugih virov.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano v skladu z določilom prvega odstavka 48. člena [Zakona o zavodih /ZZI/](#), ki določa, da zavod pridobiva sredstva za delo iz sredstev ustanovitelja, s plačili za storitve, s prodajo blaga in storitev na trgu in iz drugih virov na način in pod pogoji, določenimi z zakonom in aktom o ustanovitvi.

6. Način razpolaganja s presežkom dohodkov nad odhodki in način kritja promanjkljaja sredstev za delo zavoda

13. člen (presežek prihodkov)

- (1) Presežek prihodkov nad odhodki se ugotavlja skladno s predpisi.
- (2) Zavod sme presežek prihodkov nad odhodki le za opravljanje in razvoj dejavnosti

Obrazložitev:

V skladu z določilom prvega odstavka se presežek prihodkov nad odhodki ugotavlja v skladu s predpisi.

Drugi odstavek je oblikovan v skladu z določilom drugega odstavka 48. člena [Zakona o zavodih /ZZI/](#), ki določa, da sme zavod uporabiti presežek prihodkov nad odhodki le za opravljanje in razvoj dejavnosti, če ni z aktom o ustanovitvi drugače določeno.

14. člen (primanjkljaj sredstev za delo)

O načinu in višini pokrivanja primanjkljaja sredstev za delo, ki ga ni mogoče pokriti iz drugih razpoložljivih sredstev zavoda, odloča ustanoviteljica na predlog sveta zavoda.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano v skladu z določilom prvega odstavka 48. člena [Zakona o zavodih /ZZI/](#), ki določa, da zavod pridobiva sredstva za delo iz sredstev ustanovitelja. Ker je temeljna dejavnost zavoda opravljanje javne službe, katero trajno in nemoteno zagotavlja v javnem interesu zagotavlja občina (22. člen ZZ), mora občina zagotoviti ustrezen obseg sredstev. Na tej pravni podlagi o načinu in višini pokrivanja primanjkljaja sredstev za delo, ki ga ni mogoče pokriti iz drugih razpoložljivih sredstev zavoda, odloča ustanoviteljica na predlog sveta zavoda.

7. Pravice, obveznosti in odgovornosti zavoda v pravnem prometu in odgovornosti ustanoviteljice za obveznosti zavoda

15. člen (nastopanje v pravnem prometu)

- (1) Zavod nastopa v pravnem prometu za izvajanje dejavnosti, za katere je ustanovljen in registriran, samostojno in brez omejitev.
- (2) Zavod odgovarja za svoje obveznosti s sredstvi, s katerimi razpolaga v skladu s predpisi.

Obrazložitev:

Besedilo prvega in drugega odstavka sta oblikovana v skladu z določilom 49. člena [Zakona o zavodih /ZZI/](#), ki določa, da je zavod odgovoren za svoje obveznosti s sredstvi s katerimi lahko razpolaga.

8. Druge medsebojne pravice in obveznosti med zavodom in ustanoviteljico

16. člen (medsebojne pravice in obveznosti)

(1) Zavod:

1. poroča ustanoviteljici vsaj enkrat letno o svojem poslovanju in izvrševanju letnega programa;
2. pripravlja in oblikuje razvojne načrte;
3. zagotavlja ustanoviteljici potrebne podatke v skladu z zakonom,
4. predloži ustanoviteljici letno poročilo in poročilo o realizaciji letnega načrta.

(2) Ustanoviteljica:

1. vključuje javni zavod v oblikovanje politike razvoja dejavnosti zavoda;
2. usklajuje programe izvajanja dejavnosti zavoda;
3. v primerih, ko ugotovi, da je ogroženo nemoteno izvajanje dejavnosti, za katero je zavod ustanovljen, ima ustanoviteljica pravico sklicati sejo sveta zavoda in predlagati ukrepe skladno z zakonskimi in drugimi predpisi.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila desete alineje 8. člena [Zakona o zavodih /ZZL/](#), ki določa, da akt o ustanovitvi zavoda vsebuje medsebojne pravice in obveznosti ustanovitelja in zavoda.

9. Odgovornost ustanoviteljice za obveznosti zavoda

17. člen (odgovornost za obveznosti zavoda)

Ustanoviteljic ne odgovarja za obveznosti zavoda.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano v skladu z določilom drugega odstavka 49. člena [Zakona o zavodih /ZZL/](#), ki določa, da je ustanovitelj odgovoren za obveznosti zavoda, če ni z zakonom ali aktom o ustanovitvi drugače določeno.

10. Splošni akti zavoda

18. člen (statut zavoda)

(1) Zavod ima statut, s katerim uredi organizacijo zavoda, določi pristojnosti, pooblastila in odgovornosti zavoda, način dela in odločanja ter druga vprašanja, pomembna za opravljanje dejavnosti in poslovanje zavoda v skladu z zakoni in tem odlokom.

(2) Statut zavoda sprejme svet zavoda s soglasjem ustanoviteljice.

Obrazložitev:

Prvi odstavek je oblikovan v skladu z določilom 45. člena [Zakona o zavodih /ZZL/](#), ki določa, da ima zavod statut in pravila. S statutom ali pravili zavoda se ureja organizacija zavoda, organi, njihove pristojnosti in način odločanja ter druga vprašanja, pomembna za opravljanje dejavnosti in poslovanje zavoda, v skladu z zakonom in aktom o ustanovitvi.

Drugi odstavek je oblikovan v skladu z določilom prvega odstavka 46. člena [Zakona o zavodih /ZZL/](#), ki določa, da statut oziroma pravila zavoda sprejme svet zavoda s soglasjem ustanovitelja.

19. člen (drugi splošni akti)

(1) V skladu s statutom lahko zavod pripravi in sprejme tudi druge splošne akte, s katerimi se uredijo druga vprašanja, pomembna za delo in poslovanje zavoda.

(2) Splošne akte zavoda sprejme svet zavoda ali direktor zavoda. Razmejitev pristojnosti pri sprejemanju splošnih aktov zavoda se določi v statutu zavoda.

Osnutek Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Center za razvoj podeželja Trg Vipava

Obrazložitev:

Prvi odstavek je oblikovan v skladu z določilom tretjega odstavka 45. člena [Zakona o zavodih /ZZI/](#), ki določa, da ima zavod lahko tudi druge splošne akte, s katerimi se urejajo vprašanja, pomembna za delo in poslovanje zavoda, v skladu s statutom oziroma pravili.

Drugi odstavek je oblikovan v skladu z določilom drugega odstavka 46. člena [Zakona o zavodih /ZZI/](#), ki določa, da druge splošne akte sprejme svet zavoda, če ni s statutom oziroma pravili zavoda določeno, da jih sprejme direktor.

11. Statusne spremembe

**20. člen
(statusne spremembe)**

Zavod se lahko pripoji drugemu zavodu, spoji z drugim zavodom, se razdeli na dvoje ali več zavodov, ali organizira kot podjetje. O tem odloča ustanoviteljica.

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano v skladu z določilom 51. člena [Zakona o zavodih /ZZI/](#), ki določa, da lahko ustanovitelj odloči, da se zavod pripoji drugemu zavodu, da se dvoje ali več zavodov spoji v en zavod ali da se zavod razdeli na svoje ali več zavodov. Ustanovitelj lahko odloči, da se organizacijska enota zavoda izloči in pripoji drugemu zavodu ali organizira kot samostojen zavod. Ustanovitelj lahko odloči tudi, da se zavod ali njegova organizacijska enota organizira kot podjetje.

12. Končna določba

**21. člen
(objava in začetek veljavnosti)**

Ta odlok se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije in začne veljati petnajsti (15) dan po objavi.

Številka:

Datum:

Občina ...
... župan/ja

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila 66. člena [Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/](#), ki določa, da mora biti statut in drugi predpisi občine objavljeni, veljati pa začnejo petnajsti dan po objavi, če ni v njih drugače določeno. Statut in drugi predpisi se objavijo v uradnem glasilu (npr. [Uradnem glasilu slovenskih občin](#)).